

Vier hamburgers

De looptocht, die een gedeelte (120 km) van het lange-afstandwandelpad GR 4 bestrijkt, is het begin van het 'ervaringsleerproject'. De groep, bestaande uit negen jongens en drie begeleiders, komt op maandagavond 12 augustus aan op de top van de Puy de Dôme, waar de eerste nacht wordt doorgebracht. Per tweetal krijgen de jongens een tent, een rugzak en voor zes dagen eten mee. Van dit moment af komt het aan op discipline: opstaan om zeven uur, om acht uur klaar staan voor vertrek en, ook belangrijk, zorgen goed met de etensvoorraad om te gaan. Iets dat bij lang niet iedereen vanaf het begin goed gaat, hoewel het (zeker wat het warm eten betreft) zo gemakkelijk lijkt.

Want iedereen heeft voor zes dagen vlees mee; vier hamburgers en een rookworst. Key (17) neemt het niet zo nauw met zijn vleesvoorraad; als hij op de tweede dag honger krijgt gooit hij twee hamburgers in de pan, in plaats van de brinta of de muesli te eten, die als 'brood' dienst doen. „Wat maakt mij dat uit?“, is zijn commentaar. „Dan eet ik toch twee keer geen vlees?“ Anderen hebben al op de eerste dag hun complete fruitvoorraad (drie appels en drie sinaasappels) er door en weer anderen delen koeken uit dat het een lieve lust is. „Ik krijg ze vast wel eens terug.“

Shagpauze

Direct na het begin van de looptocht wijkt het gros van de groep al van de route af. Wat nou omlopen over het pad? Hup, verticaal naar beneden gaat veel sneller. Dat gaat nog even door, maar naarmate de vermoeidheid groter wordt, worden de 'jonge honden' tammer: wie vooraan begint, eindigt achteraan. Het geklaag begint. „Wanneer hebben we shagpauze?“, is een vraag die steeds vaker wordt gehoord.

Henk (17) is voordat er ook nog maar een meter gelopen is al moe, zo lijkt het. Hij is veel te zwaar, brengt het grootste deel van zijn tijd door voor de televisie en is eraan gewend dat alles voor hem wordt geregeld.

Tijdens de tocht gooit hij bij iedere stop zijn rugzak af om er lamlendig naast te gaan zitten en telkens als laatste weer te vertrekken. Hij raakt steeds verder achterop en met de grootst mogelijke moeite slagen begeleider Lex Blok en stagiaire Peter Stolk erin hem weer bij de groep te krijgen, die dan al bivak heeft gemaakt. Toch krijgt Henk complimentjes van de groepsleiding. Blok: „Die jongens hebben er niets aan te worden afgesnauwd, dat zijn ze hun hele leven al.“

De complimentjes worden door Henk op de tweede dag niet opgepikt. Al na tien meter zigt hij met een diepe zucht neer. De eerste irritaties ontstaan al in de groep: „Kom op, Henk, wij zijn ook moe.“ Uiteindelijk wordt besloten dat twee begeleiders (Saptenno en stagiaire Michel Hettinga) bij Henk blijven en dat de groep zal doorgaan. Henk wenst echter niet door te gaan en ten einde raad laten ook Saptenno en Hettinga hem aan zijn lot over. „Riskant? Welnee“, zegt Jan Klamer. „De route is zo goed aangegeven dat niemand de weg hoeft kwijt te raken. En bovendien: hier gaat het juist om, die jongen moet nu eindelijk eens zelfstandig worden.“

Henk brengt een dag en een nacht alleen in zijn tentje door en vindt ten einde raad een telefoon; hij belt Klamer op, of die hem „alsjeblieft bij de groep wil brengen“. Klamer zwicht, de jongen heeft al heel wat meegeemaakt en heeft bovendien beloofd niet weer achterop te raken. Wat meteen opvalt is de metamorfose die Henk heeft ondergaan tijdens zijn 'vervroegde solo-bivak'. Was hij eerst stil en ongemotiveerd, nu zorgt de blijdschap over de terugkeer bij de groep voor ongekende taferelen. Hij praat en lacht volop met de anderen mee, die aanvoelen dat flauwe grappen nu niet op zijn plaats zijn.

De eerste dag na Henks terugkeer lijkt het dan ook de goede kant met hem op te gaan. Het lopen gaat weliswaar moeizaam – bij iedere stap lijkt hij te 'vallen' – maar de wil om bij de groep te blijven is er tenminste, wat een reden voor de ande-

ren is om Henk extra te stimuleren. De volgende dag is het weer het oude liedje: Henk raakt achterop, doet geen moeite bij te blijven en brengt opnieuw alleen de nacht door.

Wéér belt hij Klamer, die niet opnieuw door de bocht gaat. „Hij kan geen kant op, is volledig op de route aangewezen en heeft genoeg eten bij zich. Hij vindt de weg vanzelf.“ Niet dus; Henk verdwaalt weer en duikt pas op de laatste dag van de tocht op als hij met het busje wordt opgehaald. Hij belooft beterschap bij het boerenwerk. „Dat gaat tenminste met de handen en dat ligt me beter.“

Dagboek

Iedere jongen houdt een dagboek bij, dat aan het einde van de 'Franse' maand met een begeleider wordt bekeken. De vraag is wat er dan overblijft van de plannen die gemaakt zijn en of ze realiseerbaar zijn. Voordat de jongens terug naar Nederland gaan, worden hun toekomstplannen per fax naar Aekinga gezonden, zodat ouders en hulpverleningsinstanties al vast op de hoogte zijn. „Na deze maand in Frankrijk gaan we praten met de ouders“, zegt Saptenno. „De jongens zijn daarbij. Het is soms moeilijk om ouders te overtuigen omdat het toch vaak de eerste keer is dat hun zoon zelf met een plan komt. We begeleiden ze tot december. Mocht hulp dan nog nodig zijn, dan wordt die verder op het internaat voortgezet.“

(De namen van de jongens in dit verhaal zijn verzonden.)

**MOEILIJKE JONGENS
VAN AEKINGA
LEREN DISCIPLINE
OP FRANSE
OVERLEVINGSTOCHT**